

URZĄD
PATENTOWY
PRL

Patent tymczasowy dodatkowy
do patentu nr

Int. Cl.³ B01F 5/06

Zgłoszono: 25.06.79 (P. 229288)

Pierwszeństwo:

Zgłoszenie ogłoszono: 02.06.80

Opis patentowy opublikowano: 30.06.1983

Twórcy wynalazku: Henryk Popko, Rimma Popko, Henryk Komsta, Janusz Kisiel

Uprawniony z patentu tymczasowego: Politechnika Lubelska,
Lublin (Polska)

Zawór do homogenizacji zwłaszcza produktów spożywczych

Przedmiotem wynalazku jest zawór do homogenizacji zwłaszcza produktów spożywczych.

Dotychczas znane i stosowane urządzenia do homogenizacji składają się generalnie z dwóch zaworów: rozdrabniającego i ujednorodniającego, z których każdy był osobno nastawiany. Znane są też urządzenia homogenizujące posiadające jeden zawór z dwoma szczelinami rozdrabniającą i ujednorodniającą z wykonaną pomiędzy nimi przestrzenią mieszania. Zawory takie pozwalają na nastawianie obu szczelin jednocześnie. W wyżej wymienionych zaworach homogenizujących szczeliny homogenizująca i ujednorodniającą stanowiły przestrzenie ograniczone bliskimi sobie powierzchniami płaskimi i cylindrycznymi równoległymi, przy czym odległość pomiędzy powierzchniami ograniczającymi szczeliny mogły być stałe lub nastawne. Przepływając przez szczeliny o małym przekroju poprzecznym, ciecz nabiera dużej prędkości liniowej co przyczynia się po uderzeniu o pierścień udarowy do rozdrobnienia zawieszonych w niej kuleczek-cząstek. Efekt rozdrobnienia kuleczek zawieszonych w cieczy zależy między innymi i to w znacznej mierze od prędkości z jaką ciecz z kuleczkami uderza o pierścień i wraz z nią rośnie. W zaworach według wyżej wymienionej konstrukcji prędkość liniowa przepływu cieczy nie była stała i malała w miarę oddalania się cieczy od osi zaworu na skutek zwiększania się pola przekroju poprzecznego szczeliny, co obniża efekt homogenizacji. Znany też jest z opisu patentowego PRL nr 115013 zawór do homogenizacji o praktycznie stałym polu przekroju poprzecznego szczeliny homogenizującej niezależnym od miejsca odległości od osi zaworu utworzonej przez powierzchnie przylgni: płaszczyznę i hiperboloidę obrotową.

Istotą zaworu według wynalazku składającego się z gniazda i grzybka o nastawianym położeniu względem siebie, jest to że jedna z powierzchni zamykających zaworu — powierzchnia zamykająca grzybka jest elipsoidą obrotową, a druga powierzchnia zamykająca zaworu — powierzchnia zamykająca gniazda jest płaszczyzną, a w innym wariantcie budowy według wynalazku powierzchnia zamykająca grzybka jest płaszczyzną, a powierzchnia zamykająca gniazda ma kształt elipsoidy obrotowej.

Korzystnym skutkiem wynalazku jest to, że ukształtowanie szczeliny jest praktycznie stały przekrój poprzeczny zapewnia stałą prędkość homogenizowanej cieczy niezależnie od odległości cieczy od osi zaworu. W przypadku szczelin ograniczonych powierzchniami równoległymi od siebie płaszczyznami lub powierzchniami cylindrycznymi daje się zauważyć zawsze spadek prędkości liniowej cieczy w kierunkach odosiowych, co powoduje konieczność zwiększenia ciśnień na wejściu do zaworu i zwiększenie zużycia mocy w celu uzyskania pożądanego efektu homogenizacji.

Przedmiot wynalazku jest uwidoczniony schematycznie na rysunkach fig. 1 i fig. 2 w przekrojach osiowych.

Zawór homogenizacyjny według wynalazku składa się z grzybka 1 i gniazda 2. Przekrój poprzeczny szczeliny homogenizującej jest w każdym miejscu praktycznie niezależny od odległości od osi zaworu stały i jest nastawiany poprzez mechaniczne przesuwanie osiowe grzybka i gniazda. Na rysunku fig. 1 przedstawiony jest zawór w którym powierzchnią zamykającą grzybka 1 jest elipsoida obrotowa, a powierzchnią zamykającą gniazda 2 jest płaszczyzna. Na rysunku fig. 2 przedstawiony jest zawór w którym powierzchnia zamykająca grzybka 1 jest płaszczyzną, a powierzchnia zamykająca gniazda 2 elipsoidą obrotową. Ciecz homogenizowana podawana jest pompą do zaworu poprzez gniazdo 2 pod grzybek 1, wciskana jest do szczeliny ograniczonej powierzchniami zamykającymi grzybka i gniazda, nabiera znacznej prędkości uderza o pierścień udarowy, który stanowi cylindryczna powierzchnia boczna w płycie gniazda. W całej przestrzeni szczeliny homogenizującej prędkość cieczy jest stała dla danego ciśnienia pompy i zależy tylko od nastawianej odległości grzybka 1 od gniazda 2.

Zastrzeżenia patentowe

1. Zawór do homogenizacji zwłaszcza produktów spożywczych składający się z grzybka i z gniazda o nastawianym położeniu względem siebie, **znamienny tym**, że powierzchnia zamykająca grzybka 1 ma kształt elipsoidy obrotowej, a powierzchnia zamykająca gniazda (2) jest płaszczyzną.

2. Zawór do homogenizacji zwłaszcza produktów spożywczych składający się z grzybka i z gniazda o nastawianym położeniu względem siebie, **znamienny tym**, że powierzchnia zamykająca grzybka (1) jest płaszczyzną, a powierzchnia zamykająca gniazda (2) ma kształt elipsoidy obrotowej.

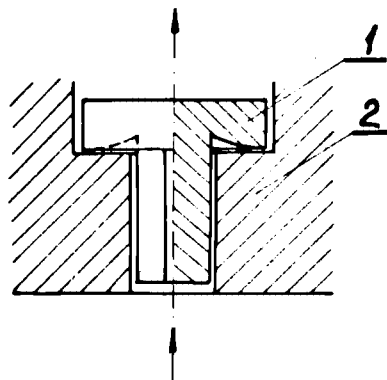

Fig. 1

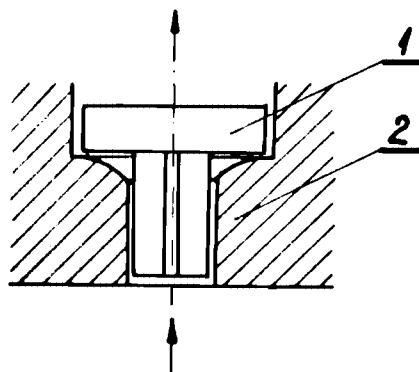

Fig. 2